

Παρασκευή, 18 Αυγούστου 2017

Του Γιώργου Καλίγκα, Συνταξιούχου Δάσκαλου, Βαμβακόφυτο Σερρών

## ΠΡΟΣ: ΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ

Κυρίες και κύριοι της ΠΟΠΣΜ,

Σχετικά με την κ Μαρίκα Ρόμπου Λεβίδα, θα ήθελα να σας κάνω γνωστά τα παρακάτω: την κυρία αυτή μου τη σύστησε ο συγχωρεμένος Ν. Κουλιάλης, στις 24-2-2001. Μου τη σύστησε σαν συντελεστή του ερευνητικού προγράμματος Θράκη – Ανατολική Μακεδονία και ότι η επίσκεψή της στο χωριό μας αποσκοπούσε στην καταγραφή και μόνο της μουσικής μας πολιτιστικής κληρονομιάς, την οποία, λίγους μήνες πριν, είχαμε καταγράψει και ηχογραφήσει. Όλα τα τραγούδια ήταν γραμμένα στην ελληνική γλώσσα, αφού έτσι τα τραγούδησαν οι ηλικιωμένες κυρίες και χωρίς να αφήσουν την παραμικρή υπόνοια, ότι μπορεί να μεταφράστηκαν από άλλη γλώσσα. Η πρωτότυπη ηχογράφιση είναι στη διάθεσή σας.

Βρέθηκα λοιπόν στην αίθουσα του πολιτιστικού συλλόγου του χωριού μου, του Βαμβακόφυτου Σερρών, να συζητώ μαζί της, παρουσία του συγχωρεμένου Ν. Κουλιάλη αλλά και δύο ακόμα γυναικών συνεργατών της. Θυμάμαι λοιπόν, από κείνη τη συνέντευξη, ότι τη μιξόγλωσσα (μίξις[αναμίγνυμι] και γλώσσα) που μιλιέται από κάποιους ηλικιωμένους στο χωριό μας και που είναι λεκτικά υπολείμματα των λαών που πέρασαν από τον τόπο μας, ιδίως βουλγάρικων λέξεων, μετά από τρεις φορές βουλγάρικης κατοχής, του 12-13, του 16-18 και του 41-44, θυμάμαι λέω, που εγώ την χαρακτήρισα **βουλγάρικη γλώσσα**. Τότε παρενέβη η κ Ρόμπου και μου είπε να μη τη λέμε βουλγάρικη αλλά **ντόπια γλώσσα**. Ανυποψίαστος εγώ, δέχτηκα τον όρο. Πού να ήξερα τη δυσάρεστη έκπληξη που με περίμενε!!! Διότι εμείς στον τόπο μας, χρησιμοποιούμε τον όρο **ντόπιος** μόνο σε αντιδιαστολή με τον όρο **πρόσφυγας**. Οι συντελεστές όμως του ερευνητικού προγράμματος Θράκη, χαρακτήρισαν τη μιξόγλωσσα **σλαβομακεδόνικα** και έδωσαν μια νεωτερική ερμηνεία του όρου ντόπιος. *«Συχνά ο όρος χρησιμοποιείται, από τους ίδιους τους κατοίκους της Μακεδονίας, με ειδικότερες προεκτάσεις, για να υποδηλώσει την ιδιαίτερη ταυτότητα μιας εθνοπολιτισμικής ομάδας ή, ακόμα περισσότερο, συγκεκριμένα βασικά και ειδοποιά χαρακτηριστικά που την προσδιορίζουν όπως π.χ. την τοπική **σλαβική διάλεκτο** που αποτελούσε μέχρι πρόσφατα τη*

**μητρική γλώσσα μεγάλης μερίδας του πληθυσμού της Ανατολικής Μακεδονίας»!!!**

Το 1620μΧ ο Παπασυναδινός από το Μελινικίτσι Σερρών, που είχε άριστες σχέσεις με το Παλαιόκαστρο(Κούλα), τα Καλά δέντρα(Καλέντρα), όλα γειτονικά μας χωριά, και το Βαμβακόφυτο(Σάβιακο), έγραψε το ημερολόγιό του στην Ελληνική γλώσσα.

Στο βιβλίο « Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΒΑΜΒΑΚΟΦΥΤΟ ΣΕΡΡΩΝ (1894-2010) του καθηγητή φυσικής αγωγής ΣΤΕΡΓΙΟΥ Ν. ΛΕΒΕΝΤΗ σελ. 17, διαβάζουμε: «Ανάλογη αναφορά (έκθεση) έστειλαν και για το χωριό (Σάβιακο), οι Ιωάννης Κέππας και Μήτα Κωνσταντίνου. Στην επιστολή περιγράφανε προσωπικές εμπειρίες και δεινοπαθήματα από τους Βουλγάρους χωροφύλακες. Στο Σάβιακο με την ψευδή κατηγορία της εξύβρισης των Βουλγάρων, συνελήφθη ο ιερέας του χωριού Παπαπασχάλης και φυλακίστηκε για 22 ημέρες. Το διάστημα αυτό οι Βούλγαροι κατέλαβαν την εκκλησία και εξεδίωξαν από το ελληνικό σχολείο το δάσκαλο και τη δασκάλα, ενώ βασάνισαν και κατοίκους του χωριού, μεταξύ αυτών το Νικ. Γκατσούνη, Γιοβάνη Κέππα, Γεώργιο Κιοσέ. Για να σταματήσει τις Βουλγάρικες αυθαιρεσίες ο Μητροπολίτης διαμαρτυρήθηκε στο Βούλγαρο στρατιωτικό διοικητή του Δεμίρ Ισάρ Τσομάκωφ και στη συνέχεια στο Γενικό Διοικητή Σερρών Ιβάν Χαματζήφ, ο οποίος υποσχέθηκε την επιστροφή της εκκλησίας, πράγμα που έγινε. Όταν όμως ο ιερέας και οι κάτοικοι **επιχείρησαν να λειτουργήσουν στην ελληνική**, δέχτηκαν την επίθεση και την κακοποίηση εκ μέρους των Βουλγάρων, οι οποίοι έδειραν τους προκρίτους Γ. Καμπούρη, Αθ. Καλλίγκο, Στόικο Γκαγκαλιάκη, Γ. Κιοσέ, Δ Κιουτσούκη και εξεδίωξαν τον ιερέα και την οικογένειά του από το χωριό». **Από πού λοιπόν, η κ Ρόμπου, συνάγει το συμπέρασμα ότι «η σλαβική διάλεκτος αποτελούσε μέχρι πρόσφατα τη μητρική γλώσσα μεγάλης μερίδας του πληθυσμού της Ανατολικής Μακεδονίας»;**

Στο βιβλίο της «Επιτηρούμενες Ζωές», η κ Ρόμπου λέει: «Μόνο σε μια κοινότητα –το Βαμβακόφυτο Σερρών- η μετάφραση κάποιων τραγουδιών αποδόθηκε από τους κατοίκους της σε άντρα που ήταν δάσκαλος στο τοπικό δημοτικό σχολείο» σελ.89. σημ. 30. Και στη σελ. 110 σημ. 56: «Με εξαίρεση την περίπτωση του Βαμβακοφύτου»,(εξηγεί ότι η μετάφραση τραγουδιών έγινε από άνδρα και όχι από γυναίκες). Έτσι, γενικώς και αορίστως, στιγματίσε τη μουσική παράδοση του τόπου μας. Ούτε ονοματεπώνυμο δασκάλου, ούτε ποια τραγούδια μεταφράστηκαν.

«Γιώργο, τα τραγούδια μας είναι φερμένα από αλλού, δεν είναι δικά μας. Άλλα έφεραν οι στρατιώτες μας από τα μέρη που υπηρετούσαν και άλλα πάλι έγιναν στιχάκι - στιχάκι. Εκείνος ο Αθανάσιος Κέππας έφερε πάρα πολλά τραγούδια και τραγουδούσε πολύ καλά». Αυτά μου είπε ο παπα- Πασχάλης Κεχλιμπάρης, και ήταν πέρα για πέρα αληθινός, γιατί σήμερα με τις δυνατότητες της τεχνολογίας μπορεί εύκολα κανείς να αποδείξει του λόγου το αληθές. Η Άννα, η κόρη του Αθανάσιου Κέππα μου είπε: «Από το σπίτι μας περνούσαν πολλές γυναίκες να τους γράφει και να τους μαθαίνει τραγούδια ο μπαμπάς μου». Επομένως κ Ρόμπου, ποια τραγούδια μεταφράσαμε; **Μεταφράσαμε τα Ελληνικά τραγούδια στην Ελληνική γλώσσα;**

Στο χωριό μας καταγράφηκαν περί τα 45 τραγούδια τα έτη 2000-2001 από εμένα και την κ Ζλατίντση Τάνια, όλα στην Ελληνική γλώσσα. Μαζεύτηκαν περί τις 20 γυναίκες ηλικιωμένες στην αίθουσα του Μορφωτικού λαογραφικού Ομίλου και εκεί οι γυναίκες τραγούδησαν τα τραγούδια που έλεγαν και χόρευαν, όταν ήταν νέες, και ήταν γνωστά σε μένα από τη μικρή μου ηλικία. Αυτό ήταν όλο.

Στο τέλος της συνέντευξης της παρέδωσα ένα χειρόγραφο τετράδιο με τα τραγούδια μας και δύο CD που περιείχαν είκοσι εννέα από αυτά ηχογραφημένα.

Για τη συμπεριφορά της αυτή, για τα αυθαίρετα συμπεράσματά της και για τα ψεύδη της, της απέστειλα επιστολή διαμαρτυρίας με ημερομηνία 18-01-2017, όμως δεν πήρα καμία απάντηση.

Κυρίες και Κύριοι της ΠΟΠΣΜ

Δεν έχουμε ανάγκη καμιά κ Ρόμπου να μιλήσει για εμάς. Δεν έχει κανένα δικαίωμα να μιλάει για εμάς. Ας προσδιορίσει τον εαυτό της όπως θέλει. ΕΜΕΙΣ ΞΕΡΟΥΜΕ ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ.

Γιώργος Καλίγκας, συνταξιούχος Δάσκαλος